

**PROGRAM POPRAWY EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA
W GIMNAZJUM W SMOLNICY
2015 – 2018**

JĘZYK POLSKI

Uzasadnienie opracowania programu poprawy efektywności kształcenia.

Uzasadnieniem do napisania programu poprawy efektywności kształcenia było:

- Uzyskanie przez uczniów niezadowolających wyników z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z zakresu języka polskiego.
- Polecenie Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty opracowania programu poprawy efektywności kształcenia w Gimnazjum Zespołu Szkół i Placówek w Smolnicy w Smolnicy.

1. Analiza wyników (szkoły i poszczególnych klas) z egzaminu gimnazjalnego w latach 2013 – 2015 w części humanistycznej, w zakresie języka polskiego.

ANALIZA PORÓWNAWCZA WYNIKÓW EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W GIMNAZJUM W SMOLNICY W LATACH 2013-2015.

CZEŚĆ HUMANISTYCZNA

liczba punktów na ucznia lub % na ucznia

ROK	SZKOŁA	GMINA	POWIAT	WOJEW.	STANIN w woj.
2013 w %	48,81	52,64	51,23	55,36	4 NIŻ. ŚR.
2014 w %	51,20	55,53	52,71	56,63	4 NIŻEJ ŚR
2015 w %	52,9	60,56	59,25	61,93/59,02	3 NISKI

WYNIKI Z JĘZYKA POLSKIEGO / wieś

ROK	SZKOŁA	GMINA	POWIAT	WOJEW.	STANIN w woj.
2013 w %	54,72	56,89	53,64	58,06	5 ŚREDNI
2014 w %	62,30	62,40	59,35	64,86	6 WYŻ ŚR
2015 w %	49,30	57,77	56,15	58,25/55,34	3 NISKI

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego rok szkolny 2014/2015.

ROK	SZKOŁA	GMINA	POWIAT	WOJEW.	STANIN w woj.
2015 w %	49,3	57,77	56,15	58,25/55,34	3 NISKI

Klasa III GA

Zadaniami umiarkowanie trudnymi okazały się te, które badały umiejętności uczniów w zakresie: rozpoznawania wyrazów wieloznacznych i rozumienia ich znaczenia w tekście, dostrzegania swoistości artystycznej dzieła (umiejętność z zakresu szkoły podstawowej), charakteryzowanie postaci mówiącej w utworze, przedstawienia propozycji odczytania konkretnego tekstu kultury (tekst z którym uczniowie nie mieli wcześniej do czynienia – R. Frost „Droga nie wybrana” .

Zadania trudne wymagały od uczniów klasy trzeciej GA posiadania umiejętności związanych z: omawianiem elementów konstrukcyjnych utworu, wskazywaniem funkcji użytych w utworze środków stylistycznych z zakresu słownictwa(zdrobnienia), rozpoznawaniem w tekście literackim porównania i objaśnieniem jego roli(umiejętność ze szkoły podstawowej), stosowaniem związków frazeologicznych i rozumieniem ich znaczenia, rozpoznawaniem w zdaniach różnego rodzaju orzeczeń i rozumieniem ich funkcji, rozróżnianiem rodzajów zdań złożonych podrzędnie oraz rozumienie ich funkcji wypowiedzi.

Zadanie 8. odnosiło się do treści „Dziadów” części II A. Mickiewicza. Fakt, iż żaden z uczniów nie uzyskał punktu świadczy o tym, że gimnazjaliści nie pamiętali treści lektury.

Zadanie 21. Polegało na stworzeniu krótkiej wypowiedzi pisemnej, w której uczniowie uzasadniając swoje stanowisko odwołają się do treści dwóch wskazanych tekstów. Jedynie trzy osoby uzyskały maksymalną liczbę punktów, pięć osób nie otrzymało żadnego punktu, natomiast pozostałe osoby otrzymały po jednym punkcie(spośród dwóch możliwych do uzyskania).

W ostatnim zadaniu uczniowie redagowali opowiadanie. Treść prac pisemnych w większości przypadków była zgodna z tematem. Ich autorzy pamiętali o konieczności segmentacji tekstu(jedynie trzy osoby nie uzyskały punktu). Za styl pracy przyznawano jeden punkt, otrzymało go szesnastu spośród osiemnastu uczniów. Mimo licznych ćwiczeń redakcyjnych podczas zajęć dodatkowych, nadal trudne okazuje się dla gimnazjalistów zredagowanie pracy pisemnej poprawnej pod względem językowym(punkty uzyskały tylko cztery osoby), ortograficznym(sześciu osobom przyznano punkty), interpunkcyjnym(czterem osobom udało się zdobyć punktów).

Klasa III GB

Wyniki uzyskane przez poszczególnych uczniów klasy III GB wykazały, że opanowali oni umiejętności polonistyczne na 53%, co spójne jest ze średnią ocen z języka polskiego na koniec roku szkolnego. Najlepiej uczniowie odpowiedzieli na polecenia : 1, 5. Były to zadania krótkiej odpowiedzi sprawdzające znajomość treści i zrozumienie lektury omawianej na lekcjach polskiego - „Dziady” cz. II Adama Mickiewicza. Analizując arkusz egzaminacyjny należy zwrócić uwagę, że uczniom nie sprawiały problemu polecenia, w których musieli wybrać informacje typu prawda- fałsz lub wybrać właściwą odpowiedź spośród podanych. Najgorzej uczniowie odpowiedzieli na zadanie 9., w którym należało podać rzeczownik, który nie charakteryzuje postaci mówiącej. Większość uczniów podała (analiza arkusz i karty odpowiedzi na lekcjach) rzeczownik charakteryzujący podmiot. Pozostałe zadania dotyczące analizy treści wiersz Roberta Frosta „Droga nie wybrana” stanowiły dla uczniów problematyczne zagadnienia.

Zadanie polegające na napisaniu opowiadania o podróży nie sprawiło uczniom większego problemu. Najmniej punktów otrzymali za segmentację tekstu i ortografię. Na te dwa kryteria należy zwrócić szczególną uwagę podczas przygotowań uczniów do następnego egzaminu gimnazjalnego.

WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO, ROK SZKOLNY 2013/2014

Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów podczas egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego w roku szkolnym 2013/ 2014.

	GH -P
śr. szkoły	62,28
śr. gminy	62,40
śr. powiatu	61,32
śr. woj.	64,86
śr. okręgu	65,25
śr. kraju	68,00

ANALIZA WYNIKÓW

Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego wskazują, że ta część nie była dla uczniów bardzo trudna. Średni wynik punktowy wyniósł 20 punktów, co stanowi 62% prawidłowych odpowiedzi.

Maksymalna ilość punktów z egzaminu to 32 punkty. Żaden z uczniów nie uzyskał takiego wyniku. Jednak dwoje uczniów uzyskało 30 punktów (94%). W gronie uczniów pojawiły się także wyniki znacznie zaniżające średnią punktową: jeden uczeń zdobył zaledwie

7 punktów, czyli 22% oraz drugi uczeń - 9 punktów, czyli 28%.

Uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami z I obszaru, czyli z odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji. Większość uzyskała wyniki powyżej 50%, a dwoje uczniów miało 100% poprawnych odpowiedzi z tego obszaru. Jeden uczeń uzyskał wynik poniżej 30%. Średni wynik procentowy to 74,79%.

II obszar dotyczył sprawdzenia umiejętności związanych z analizą i interpretacją. Ponad 50% uczniów uzyskała 100% wyniki z tego obszaru, ale wystąpiły też wyniki ocenione na 0 punktów. Średni wynik procentowy to 72,91%.

Uczniowie największe trudności mieli z III obszarem, czyli z tworzeniem dłuższej wypowiedzi pisemnej. Zadanie 22. dotyczyło napisania rozprawki na wskazany temat.

Dwoje uczniów zdobyło 9 punktów z 10 możliwych (90%), czworo nie zyskało punktów w tej części z powodu niezrozumienia tematu bądź błędnie postawionej tezy. Średni wynik procentowy to 39,16%.

Wyniki egzaminu jednoznacznie wskazują, że uczniowie nie mają trudności z zadaniami sprawdzającymi umiejętność czytania ze zrozumieniem występującymi w arkuszu w formie pytań zamkniętych. Analiza i interpretacja też wypadła zadowalająco.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego w roku szkolnym 2012/2013.

ROK	SZKOŁA	GMINA	POWIAT	WOJEW.	STANIN w woj.
2013 w %	54,72	56,89	53,64	58,06	5 ŚREDNI

Analiza wyników

Najwyższy wynik uzyskany w klasie III GA to 27 punktów, w klasie III GB -26. Najniższy wynik w klasie III GA-5 punktów, w klasie III GB-4 punkty. Rozstęp w obu klasach jest taki sam i wynosi 22 punkty.

Uczniowie stosunkowo dobrze poradzili sobie z następującymi zadaniami:

- określanie cech,
- wskazanie podobieństw między bohaterkami tekstu,
- określanie przynależności gatunkowej przeczytanego tekstu publicystycznego,
- rozumienie definicji podanego wyrażenia,
- określanie funkcji porównań w podanym tekście literackim,
- określanie typu zdania złożonego z uwzględnieniem charakterystycznego dla tego rodzaju zdania spójnika,
- odczytywanie wypowiedzi podmiotu mówiącego w tekście lirycznym,
- odczytywanie znaczenia wymienionych związków frazeologicznych,
- interpretowanie wskazanego sformułowania.

Umiejętności słabo opanowane:

- określenie funkcji pytania dwukrotnie powtórnego w tekście,
- znajomość tekstów – powieść Henryka Sienkiewicza,
- określenie funkcji składniowej wskazanego wyrazu,
- odczytywanie znaczenia wyrazu użytego w tekście,
- wykorzystanie wiedzy o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych.

Analiza wyników diagnoz dotyczących nauczania języka polskiego w gimnazjum w latach 2013- 2015.

2012/2013	Diagnoza klas I 28 punktów		Diagnoza klas II punktów 50 punktów	
Klasa	I GA	I GB	II GA	II GB
Średnia punktów	18,57	12,70	34,60	19,14
Najwyższy wynik	25	20	47	38
Najniższy wynik	8	2	20	7
Średnia szkoły	15,6		27	

Diagnoza 2012 / 2013

Test sprawdzał umiejętności i wiedzę zdobytą na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej. Do testu przystąpili uczniowie klas pierwszych, w tym pięciu z opiniami i jeden z orzeczeniem.

Uczniowie zrozumieli fragment tekstu literackiego, poprawnie dokonali jego interpretacji, w większości poprawnie przypisali cechy poszczególnym bohaterom. Niektórzy nie podjęli próby odpowiedzi na poszczególne polecenia. W części II problemy sprawiło uczniom odczytanie symboliki rzeźby i jej interpretacja. Tylko 2 osoby udzieliły wyczerpujących odpowiedzi, wykorzystując wiedzę zdobytą na lekcjach. Pozostali uczniowie udzielili odpowiedzi krótkich, często używając tylko jednego słowa.

Wszyscy uczniowie napisali charakterystykę. Niestety napisane charakterystyki w 9 przypadkach nie spełniały wyznaczonego kryterium, czyli zajmowały mniej niż połowę wyznaczonego miejsca. W przypadku tych osób oceniono tylko poprawność językową, ortograficzną i

interpunkcyjną.

Słabo wypadły polecenia związane z fonetyką i ortografią, co świadczy o braku opanowania wiadomości i umiejętności z tych zakresów.

Diagnoza 2013 / 2014 – klasy pierwsze.

Klasa I GA – średnia - 57,6 %

Klasa I GB - średnia – 48,57 %

Uczniowie stosunkowo dobrze poradzili sobie z odróżnieniem faktu od opinii, nie mieli problemów ze wskazaniem postaci mówiącej, przedstawieniem bohatera przez nią opisanego oraz wskazaniem cech jego wyglądu. Więcej trudności sprawiło zadanie wymagające wskazania cech bohatera, a następnie ich uzasadnienie na podstawie tekstu. Kilka osób miało też problem z określeniem relacji między bohaterami.

Druga część testu sprawdzała umiejętności związane z redagowaniem określonej formy pisemnej, w tym przypadku charakterystyki. Uczniowie wiedzą, z jakich części składa się charakterystyka, pamiętają o stosowaniu akapitów, większość stara się, wymieniając cechy bohatera, wykazać sytuacje, w których się ujawniały. Młodzież wykazuje się również dbałością o estetykę zapisu. Problemem jest strona językowa tekstów, gdyż uczniowie popełniają liczne błędy językowe i interpunkcyjne.

Diagnoza 2014 / 2015 – klasy pierwsze.

Klasa IGA – średnia – 31,74 %

Klasa IGB – średnia - 27%

Na podstawie analizy wyników testu można stwierdzić, iż uczniowie mają problem z charakterystyką rodzajów literackich, dlatego wiadomości z teorii literatury należy usystematyzować i powtarzać celem utrwalenia. Trzeba też przypomnieć podstawowe wiadomości z fleksji, ponieważ uczniowie nie poradzili sobie z odmianą rzeczownika przez przypadki, oddzieleniem tematu od końcówki. Należy również powtórzyć informacje dotyczące strony czynnej i biernej, ćwiczyć dokonywanie przekształceń. Usystematyzowania wymagają wiadomości na temat części mowy, ich funkcji w zdaniu, a także wiedza z zakresu słowotwórstwa – rodzina wyrazów. Wiele zastrzeżeń budziła także estetyka tekstów tworzonych

przez uczniów.

2. Cele programu

Cel ogólny:

- poprawa jakości i efektywności kształcenia w szkole;

Cele szczegółowe:

- świadome działanie nauczycieli, rodziców i uczniów w zakresie takich działań dydaktycznych, które wpłyną na sukcesy uczniów i zminimalizują dydaktyczne porażki,
- doskonalenie metod pracy nauczycieli,
- praca nad opanowywaniem przez uczniów umiejętności tworzenia własnych wypowiedzi pisemnych,
- wdrażanie uczniów do wykorzystywania nabytej wiedzy w praktyce życiowej i dalszym kształceniu,
- rozwijanie wśród uczniów logicznego myślenia wskazywania i opisywania zależności w szczególności przyczynowo – skutkowych,
- kształcenie umiejętności odczytywania i operowania informacją oraz stosowania zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów.

3. Adresaci programu:

- uczniowie wszystkich klas gimnazjalnych,
- wychowawcy w/w klas, nauczyciele,
- dyrektor,

- rodzice.

4. Opis programu wraz z harmonogramem wdrażania

Założenia programu:

- współdziałanie nauczycieli wszystkich przedmiotów z bloku humanistycznego,
- uświadomienie nauczycielom, rodzicom i uczniom celowości podejmowanych działań dydaktycznych,
- motywowanie uczniów do nauki, podejmowania zadań i wywiązywania się z nich,
- motywowanie rodziców i innych osób do wspólnych działań mogących wesprzeć realizację programu,
- ewaluacja programu naprawczego.

Warunki skutecznej realizacji

- współtworzenie programu przez wszystkie zainteresowane strony,
- współdziałanie dyrektora, nauczycieli, rodziców i uczniów poprzez zintegrowanie ich działań przy udziale i współpracy organu prowadzącego,
- prowadzenie stałego monitorowania i ewaluacji programu,
- poznanie programu przez wszystkich biorących udział w jego realizacji.

ZADANIA DYREKTORA SZKOŁY

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji
----------------	-----------------------------------	--------------------------

<i>Organizowanie pracy w szkole sprzyjające podnoszeniu efektywności procesu kształcenia</i>	dostosowanie planów pracy do możliwości i zainteresowań uczniów (tygodniowy rozkład zajęć, kalendarz imprez szkolnych, plan zajęć pozalekcyjnych);	wrzesień 2015
	uwzględnienie w tygodniowym planie zajęć podstawowych zasad BHP;	wrzesień 2015, 2016
	organizacja zajęć dla uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi;	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018
	organizacja czasu pracy pozwalająca na bezpośredni kontakt z nauczycielami, dziećmi i rodzicami;	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018
	analiza i modyfikacja WSO;	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018
	informowanie rodziców o wynikach kształcenia: omawianie wyników egzaminów zewnętrznych w szkole w stosunku do wyników w rejonie i kraju	raz w semestrze, wrzesień 2015, 2016
	organizacja procesu nauczania uwzględniająca potencjał każdego ucznia (koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze)	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018
	zapoznanie organu nadrzędnego z wynikami pracy szkoły, zapoznanie z programem poprawy wyników kształcenia,	wrzesień/październik 2015, 2016
	pozyskiwanie środków na dodatkowe godziny lekcyjne, pomoce, wycieczki, imprezy, kursy	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018
<i>Stały nadzór pedagogiczny - wicedyrektor</i>	analiza planów wynikowych przedstawionych przez nauczycieli pod kątem realizacji podstawy programowej.	wrzesień 2015, 2016

	<p>prorowadzenie hospitacji diagnozujących nastawionych na sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz stosowanych metod aktywizujących</p>	<p>cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018</p>
	<p>kontrola prac zespołów przedmiotowych pod kątem badania osiągnięć edukacyjnych uczniów</p>	<p>raz w semestrze czerwiec 2016, 2017, 2018</p>
<p>Wspieranie Rady Pedagogicznej w zakresie doskonalenia metod pracy nauczycieli.</p>	<p>uwzględnienie w planie pracy szkoły szkoleń i szkoleniowych rad pedagogicznych mających na celu położenie nacisku na częstsze stosowanie w procesie dydaktycznym nowoczesnych metod nauczania</p>	<p>sierpień/wrzesień 2015, 2016</p>
	<p>doposażenie sal lekcyjnych w nowoczesne pomoce i sprzęt audiowizualny zapewnienie nauczycielom możliwości podnoszenia kwalifikacji oraz możliwości samodoskonalenia (rady szkoleniowe, warsztaty, kursy):częstotliwość i tematyka szkoleń i warsztatów wynikać będzie z wniosków płynących z ewaluacji programu, co zostanie opisane w Planie Nadzoru Pedagogicznego na każdy bieżący rok szkolny.</p>	<p>cały rok szkolny (zgodnie z harmonogramem w Planie Nadzoru Pedagogicznego) 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018</p>
<p>Wychowanie i opieka</p>	<p>stosowanie nagród motywujących do wyjątkowej pracy poszczególne zespoły klasowe, jak również poszczególnych uczniów – zgodnie z zapisami wprowadzonymi do Statutu Szkoły</p>	<p>wrzesień/cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018</p>

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI

Działania	Sposoby realizacji	Osoby	Termin	Sposoby
-----------	--------------------	-------	--------	---------

		odpowiedzialne	realizacji	monitorowania i ewaluacji
<i>Planowanie pracy dydaktycznej z uwzględnieniem podstawy programowej</i>	przeanalizowanie programów nauczania pod kątem możliwości realizacji podstawy programowej	wszyscy nauczyciele	wrzesień 2015, 2016	protokół posiedzenia zespołu przedmiotowego
	dostosowanie planów wynikowych do treści wynikających z podstawy programowej oraz do możliwości i zainteresowań ucznia	wszyscy nauczyciele	wrzesień 2015, 2016	plany wynikowe i ich ewaluacja
<i>Rozpoznanie potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów w zakresie sposobów uczenia się i rodzaju inteligencji</i>	przeprowadzenie testów diagnozujących, opracowanie analiz i wniosków do dalszej pracy	nauczyciele przedmiotów objętych egzaminami	wrzesień 2015, 2016	raport - analiza wyników
	zapoznanie się z opiniami i orzeczeniami PPP	wszyscy nauczyciele	wrzesień 2015, 2016	informacje o opiniach umieszczone w dziennikach lekcyjnych; zalecenia PPP wpisane przez pedagoga
<i>Organizacja procesu dydaktycznego nastawionego na poprawę efektywności kształcenia</i>	zapoznanie się z podstawą programową i jej analiza	wszyscy nauczyciele	wrzesień 2015, 2016	protokół posiedzenia zespołu przedmiotowego
	analiza stosowanych metod pod kątem dążenia do optymalizacji procesu dydaktycznego w szkole	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	protokół posiedzenia zespołu przedmiotowego
	stosowanie metod aktywizujących oraz technologii komputerowej na zajęciach	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017,	zapisy w dziennikach lekcyjnych

			2017/2018	
	sprecyzowanie wymagań i kryteriów oceniania, uwzględnienie w PSO wymagań dotyczących udziału uczniów z zaleceniami w zajęciach wyrównawczych oraz specjalistycznych;	wszyscy nauczyciele	wrzesień 2015, 2016	Przedmiotowy System Oceniania
	prowadzenie obowiązkowych zajęć dla uczniów klas trzecich pod kątem przygotowania do egzaminu w części humanistycznej w zakresie języka polskiego	nauczyciele języka polskiego	rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	zapis w dzienniku
	zapoznanie uczniów z WSO, Przedmiotowym Systemem Oceniania	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów	wrzesień 2015, 2016	zapis w dzienniku
Doskonalenie zawodowe nauczycieli	udział w szkoleniowych radach pedagogicznych poświęconych m. in. zasadom pomiaru dydaktycznego, aktywizującym metodom nauczania, metodom współpracy szkoły z rodzicami, ocenianiu kształjącemu, planowaniu procesu edukacyjnego,	wszyscy nauczyciele	według harmonogramu posiedzeń rad pedagogicznych	protokoły posiedzeń rad pedagogicznych
	udział w lekcjach koleżeńskich, wymiana doświadczeń i pomocy dydaktycznych, hospitacje i obserwacje lekcji	nauczyciele na stażu, opiekunowie, pozostali nauczyciele	rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	zapisy w dziennikach lekcyjnych, karty obserwacji zajęć

Diagnozowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów, analiza wyników	przeprowadzanie próbnych egzaminów gimnazjalnych, w szczególności w części humanistycznej w zakresie języka polskiego i analiza wyników, z wykorzystaniem gotowych arkuszy egzaminacyjnych udostępnionych przez wydawnictwa	nauczyciele języka polskiego i przedmiotów humanistycznych	listopad, styczeń 2015, 2016, 2017	analiza wyników, raport z próbnych egzaminów gimnazjalnych
	przeprowadzenie testów diagnostycznych z języka polskiego i innych przedmiotów humanistycznych analiza i wyciągnięcie wniosków, ewaluacja sposobu nauczania	nauczyciele przedmiotów humanistycznych	wrzesień / marzec 2015, 2016, 2017	raport – analiza wyników
	opracowanie raportu dotyczącego analizy zewnętrznych egzaminów gimnazjalnych	zespoły przedmiotowe; lider d/s analizy wyników nauczania	czerwiec 2015, 2016, 2017	analiza i raport
Dostosowanie pracy do potrzeb i możliwości ucznia	zachęcanie uczniów do samodzielnego poszukiwania informacji w różnych źródłach	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	zeszyty lekcyjne, ustne wypowiedzi uczniów, prezentacje
	różnicowanie poziomu trudności zadań dające uczniom szansę na odniesienie sukcesu, dostosowanie do zaleceń PPP	wszyscy nauczyciele	rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	wypowiedzi ustne i pisemne uczniów
	zachęcanie uczniów do udziału w konkursach, turniejach, olimpiadach, zawodach, projektach edukacyjnych oraz organizacja uroczystości szkolnych, organizacja konkursów	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny / według planu pracy szkoły 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	sprawozdania wychowawców klas; protokoły przebiegu konkursów; rozmowy z uczniami, strona internetowa szkoły

<i>Współpraca z rodzicami</i>	w ramach spotkań i indywidualnych konsultacji z rodzicami uświadamianie rodzicom, jakie czynniki mają wpływ na osiągnięcia uczniów (frekwencja, systematyczna praca dziecka, środowisko dziecka, warunki indywidualne, motywacje dziecka, system wychowawczy i zaangażowanie rodziców)	wychowawcy klas	cały rok szkolny / według planu pracy szkoły 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	wpisy w dziennikach; ankiety; rozmowy z rodzicami
	zapoznanie rodziców z zadaniami wynikającymi z programu i przeznaczonymi do realizacji przez nich	wychowawcy klas	wrzesień/ październik 2015, 2016	wpisy w dziennikach
	zapoznanie rodziców z WSO i standardami wymagań	wychowawcy klas	wrzesień 2015, 2016	wpisy w dziennikach
	zachęcanie rodziców do udziału w uroczystościach i życiu szkoły, budowanie więzi szkoła- uczeń- rodzic	wychowawcy klas	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	informacje w dziennikach
	udzielanie w sposób zrozumiały i przyjazny informacji i wyjaśnień o wynikach przeprowadzanych egzaminów, testów diagnozujących oraz o mocnych i słabych stronach diagnozowanej grupy i poszczególnych uczniów	wychowawcy klas	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	wpisy w dziennikach; rozmowy z rodzicami, informacje o opanowaniu umiejętności i wiadomości
<i>Poprawienie frekwencji na zajęciach edukacyjnych, otoczenie opieką uczniów z trudnych środowisk</i>	systematyczna kontrola uczęszczania uczniów na zajęcia, szybki przebieg informacji pomiędzy nauczycielami, wychowawcą a rodzicami	wychowawcy klas	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017,	wpisy w dziennikach

<i>społecznych</i>			2017/2018	
	wymaganie kontaktu rodzica z nauczycielem w przypadku nieobecności ucznia na zajęciach	wychowawcy klas	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	wpisy w dziennikach; zeszyty informacji o uczniu, teczka wychowawcy
	pomoc w nauce podczas pobytu uczniów na świetlicy	nauczyciele prowadzący zajęcia świetlicowe	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	dziennik zajęć świetlicy
	pomoc w uzyskiwaniu przez rodziny wsparcia materialnego – współpraca z odpowiednimi instytucjami	wychowawcy klas, pedagog szkolny	cały rok szkolny 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018	wpisy w dziennikach; dziennik pedagoga

DZIAŁANIA PSYCHOLOGA I PEDAGOGA

- zdiagnozowanie oczekiwań rodziców w zakresie formy kontaktów ze szkołą i tematyki spotkań warsztatowych;
- rozpoznanie środowiska ucznia w celu określenia tego, na jakich płaszczyznach wymaga ono wsparcia ze strony szkoły i instytucji takich jak: PPP, PCPR czy Ośrodek Pomocy Społecznej;

- wspomaganie rodziców w procesie dydaktyczno-wychowawczym poprzez prowadzenie zajęć z rodzicami pokazujących pracę z dzieckiem w domu (nadrabianie zaległości za dni nieobecne, umiejętność korzystania z podręcznika, wskazanie istotnej roli systematycznego odrabiania prac domowych); organizacja warsztatów szkoleniowych: „Jak pomóc dziecku w przezwyciężaniu napięć, stresów?”, „Jak pomóc dziecku w osiągnięciu sukcesu na egzaminie?” – i innych, wynikających z potrzeb;
- mobilizacja rodziców do udziału w spotkaniach warsztatowych;
- przeprowadzanie warsztatów z uczniami sprzyjających rozwiązywaniu problemów w nauce;
- organizacja zajęć terapii pedagogicznej dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

DZIAŁANIA RODZICÓW

- zorganizowanie zajęć własnych w ten sposób, by mieć czas na rozmowę z dzieckiem i ewentualną pomoc;
- dbałość o właściwą organizację czasu pozalekcyjnego;
- systematyczne kontrolowanie osiągnięć dziecka, sprawdzanie wykorzystania wolnego czasu;
- uczestniczenie w warsztatach przygotowywanych przez szkołę;
- częste kontakty ze szkołą – nie tylko z wychowawcą klasy, ale i z nauczycielami poszczególnych przedmiotów; korzystanie z pomocy psychologa i/lub pedagoga w przypadku problemów z dzieckiem;
- uczestnictwo w uroczystościach klasowych i szkolnych;
- odpowiadanie na uwagi nauczycieli zamieszczone w zeszytach, dzienniczkach;
- współdziałanie w sprawach organizacyjnych, bezpieczeństwa i wychowawczych.

DZIAŁANIA UCZNIÓW

- wdrażanie do samooceny;
- punktualne i systematyczne uczęszczanie na zajęcia;
- nadrabianie zaległości wywołanych nieobecnością w szkole;
- uczenie się organizacji czasu wolnego, czasu pozalekcyjnego, systematycznej pracy;
- zgłaszanie oczekiwań, ciekawych pomysłów pracy w szkole;
- sygnalizowanie zauważonych nieprawidłowości – zgłaszanie ich wychowawcy, nauczycielom, psychologowi lub pedagogowi;
- uczestniczenie w życiu szkoły, wspomaganie organizowania konkursów i imprez motywujących do pracy.

5. Oczekiwane osiągnięcia uczniów

- Uczniowie chętnie uczestniczą w konkursach i zawodach, odnoszą w nich sukcesy.
- Uczniowie podejmują próby rozwiązywania zadań trudnych.
- Uczniowie pracują systematycznie.
- Uczniowie piszą poprawnie i na temat.
- Uczniowie czytają ze zrozumieniem i posługują się terminami literackimi.
- Uczniowie chętnie sięgają po książkę do czytania.
- Uczeń powinien umieć określić, w jaki sposób poszczególne części tekstu wiążą się ze sobą: jaka jest kolejność zdarzeń, co jest wstępem, a co zakończeniem, jakie są związki logiczne i gramatyczne między poszczególnymi zdaniem.
- Uczeń potrafi odnaleźć źródło informacji i zebrać informacje na dany temat.
- Uczeń analizuje sytuację problemową:
 - dostrzega i formułuje problem,

- określa wartości (określa cel).

6. Najbardziej efektywne formy i metody pracy

By zrozumieć jak różne predyspozycje mogą mieć uczniowie, warto zaprezentować "piramidę zapamiętywania" według Dale'a, która ukazuje jak wiele przeciętny człowiek zapamiętuje informacji z różnych form przekazu i aktywności. Autor na pierwszym miejscu stawia proces uczenia innych jako metodę pozwalającą na jak najpełniejsze zapamiętanie materiału, bo aż w 90 procentach. Kolejno wymienione są:

- praktyka i działanie (70%)
- gry dyskusyjne (50%)
- demonstracje (30%)
- przekaz audiowizualny (20%)
- czytanie (10%)
- wykład (5%)

Metody aktywizujące to grupa metod, która ma sprawić, że nauczanie i przyswajanie wiedzy odbywa się w sposób niekonwencjonalny. Zajęcia motywować powinny ucznia do działania, twórczego myślenia i kreatywnego rozwiązywania problemów. Metody aktywizujące sprawiają, że uczeń staje się osobą, która ma wpływ na to, co na lekcji będzie się działo, jest współtwórcą pracy dydaktycznej. Ta grupa metod opiera swój sens na uczeniu przez działanie, współpracę i co najważniejsze przez przeżywanie. Istotę metod aktywizujących można podsumować przysłowiem - " Powiedz, a zapomnę. Pokaż, a zapamiętam. Pozwól wziąć udział, a zrozumieć."

Dlatego też należy starać się zgodnie z powyżej przedstawionymi założeniami stosować m.in. następujące metody pracy:

- metody problemowe,
- metody kształcące poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystanie informacji z różnych źródeł,

- metody stosowania zdobytej wiedzy w praktyce,
- metody rozwijania zainteresowań,
- metody skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach,
- metody prezentowania własnych poglądów,
- metody kształcące umiejętność argumentacji,
- metody pozwalające uczniowi ocenić stan swojej wiedzy.

Należy również stosować niżej podane formy pracy :

- praca indywidualna,
- praca w grupach,
- różnicowanie stopnia trudności prac domowych i prac klasowych,
- stopniowe zwiększanie wymagań,
- praca pozalekcyjna – zajęcia wyrównawcze, koła zainteresowań,
- organizacja konkursów.

7. Ewaluacja

Monitorowanie podejmowanych działań odbywać się będzie poprzez:

- hospitacje lekcji, zajęć dodatkowych,
- analizę przeprowadzanych testów i sprawdzianów,
- przegląd dokumentacji nauczycielskiej, dokumentacji zespołów przedmiotowych,
- kontrolę zeszytów uczniowskich,
- sprawozdania nauczycieli,
- ankiety dla rodziców, uczniów i nauczycieli oraz ich analiza.

Skutki dokonanych zmian oceniać należy poprzez analizę testów diagnozujących:

- w klasie I na początku i końcu roku szkolnego – wszystkie przedmioty humanistyczne;
- w klasie II na początku i końcu roku szkolnego – język polski, język obcy; testy międzyprzedmiotowe z przedmiotów humanistycznych;
- w klasie III - próbne egzaminy gimnazjalne.

Wyniki wyżej wymienionych sprawdzianów i testów będą porównywane ich z wynikami z lat poprzednich oraz osiągniętymi ocenami z przedmiotów wiodących semestralnymi i rocznymi – wnioski będą stanowiły podstawę ewaluacji działań podejmowanych w ramach programu poprawy efektywności kształcenia.

Na zakończenie programu dokonana zostanie ocena przydatności i skuteczności podejmowanych działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w odniesieniu do założonych celów. Ewaluacja ta będzie służyła określeniu dalszych kierunków działania szkoły.

ODPOWIEDZIALNY	SPOSÓB REALIZACJI	NARZEDZIA I PROCEDURY
Wszyscy nauczyciele	Analiza programów nauczania pod kątem realizacji podstawy programowej. Planowanie pracy dydaktycznej pod kątem poprawy wyników kształcenia. Przeprowadzenie diagnoz. Organizacja kół zainteresowań i zajęć wyrównawczych. Systematyczna kontrola zeszytów. Tworzenie własnych tekstów. Rozwiązywanie testów wraz z uczniami. Konkursy wewnętrzne. Testy diagnostyczne klasy I, II i egzamin próbny.	Dobór odpowiednich programów nauczania. Plany wynikowe i zapisy w dziennikach. Wyniki diagnoz. Sprawozdania z działalności kół zainteresowań. Notatki i zapisy w zeszytach. Zapisy w zeszytach. Testy. Dokumentacja pokonkursowa. Opracowane wyniki badanych klas.
Pedagog	Stały kontakt z rodzicami uczniów wymagających wsparcia. Wzbogacanie biblioteczki pedagoga na temat wszystkich	Zapisy w dzienniku. Zachęcanie nauczycieli i rodziców do korzystania

	problemów dzieci i młodzieży utrudniającymi zdobycie wyższych wyników.	z księgozbioru. Udzielanie porad.
Nauczyciel biblioteki	Stworzenie bazy testów w bibliotece.	Baza testów dostępnych dla uczniów, nauczycieli i rodziców.
Dyrektor i wicedyrektor	<p>Obserwacje. Kontrola zapisów w dziennikach. Plany wynikowe. Monitoring zeszytów i prac uczniowskich. Analiza wyników kształcenia. Analiza dokumentacji zespołów przedmiotowych. Organizacja rad szkoleniowych. Monitorowanie WDN. Monitorowanie realizacji zadań związanych w podnoszeniem jakości kształcenia.</p>	<p>Harmonogram obserwacji. Uwagi w dziennikach. Kontrola planów wynikowych. Kontrola zeszytów i prac uczniowskich. Protokoły. Protokoły.</p> <p>Plan WDN. Sprawozdanie lidera WDN. Monitoring konkursów, diagnoz, kryteriów oceniania.</p>

Program został przyjęty do realizacji na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 25 września 2015 r.

Opinia Rady Rodziców:

Uzgodnienie z organem prowadzącym: